

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑ - ๒/๒๕๕๙

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๘

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๘

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ ได้หรือไม่

ประเด็นที่สาม หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังยุติได้ตามคำร้องเรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๘ และเอกสารประกอบโดยผู้ถูกร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง รวม ๔ งวด (๕ ครั้ง) เป็นเงินจำนวน ๗๐๔,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนสี่พันบาทถ้วน) เพื่อดำเนินกิจกรรมตามโครงการและแผนงาน โดยผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ และส่งคืนเงินเหลือจ่ายพร้อมดอกเบี้ย จำนวน ๒๒๑,๕๐๑.๒๖ บาท (สองแสนสองหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยเอ็ดบาทยี่สิบหกสตางค์) เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่เมื่อผู้ร้องตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนและเอกสารหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ปรากฏว่ามีเหตุต้องเรียกเอกสารประกอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ผู้ร้องจึงมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๑๓๕๒๖ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ เรียกเอกสารประกอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุน หรือเรียกคืนเงินสนับสนุน หากผู้ถูกร้องไม่สามารถจัดส่งเอกสารประกอบการใช้จ่ายได้ ซึ่งผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๖ เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน ในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องมิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือชี้แจงเหตุผลภายในกำหนด ผู้ถูกร้องมีหนังสือ ที่ คปน. ๐๐๑/๐๐๑ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๗ จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมจำนวนหนึ่ง แต่ยังขาดการจัดส่งเอกสารหลักฐาน ค่าพาหนะเดินทางในโครงการค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมใหญ่ พรรคผู้ถูกร้อง จำนวนเงิน ๑๖,๕๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยผู้ถูกร้องแจ้งว่าจะขอจัดส่งคืนเงินในภายหลัง ต่อมาผู้ถูกร้องมีหนังสือ ที่ คปน. ๐๐๑/๐๐๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งว่าจะดำเนินการโอนเงินจำนวนดังกล่าวในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกร้องก็มิได้โอนเงินคืนมายังกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแต่อย่างใด นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๖๙๗๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรียกคืนเงินสนับสนุนจากผู้ถูกร้องอีกครั้งเป็นเงินจำนวน ๑๖,๕๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยกำหนดระยะเวลาส่งคืนเงินภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดผู้ถูกร้องก็มิได้ดำเนินการส่งคืนเงินสนับสนุนแต่อย่างใด ผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีมติส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓

สำหรับในเรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่าผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นเงินจำนวน ๖๗๔,๐๐๐ บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นสี่พันบาทถ้วน) โดยผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่ามีเงินที่จะต้องส่งคืนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองพร้อมดอกเบี้ย จำนวน ๒๘๘,๕๘๔.๔๕ บาท (สองแสนแปดหมื่นแปดพันห้าร้อยแปดสิบบาทสี่สิบบาทสตางค์) แต่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ส่งคืนเงินคงเหลือแก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามที่รายงานไว้ในแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (แบบ ร.ง. ๒) แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๔๐๒/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งคืนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกร้องก็มิได้ส่งคืนเงินจำนวนดังกล่าว และจากการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องจัดส่งเอกสารประกอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๖๙๑๐ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งใบแจ้งค่าใช้จ่ายบริการในโครงการเช่าอินเทอร์เน็ตของพรรคการเมือง ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นจำนวนเงิน ๗,๐๘๐ บาท (เจ็ดพันแปดสิบบาทถ้วน) เพื่อประกอบการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดผู้ถูกร้องก็มิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมแต่อย่างใด ผู้ร้องมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๑๕๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่เมื่อครบกำหนดระยะเวลาผู้ถูกร้องมิได้ส่งคืนเงินสนับสนุน แต่ได้มีหนังสือสำนักงานใหญ่พรรคคนขอปลดหนี้ ที่ คปน. ๐๐๑/๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ (ที่ถูกต้องคือวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘) แจ้งต่อผู้ร้องว่า องค์การโทรศัพท์ไม่สามารถออกเอกสารฉบับใหม่ให้ได้ ผู้ถูกร้องจึงไม่สามารถนำส่งเอกสารได้ จึงขอส่งคืนเงินสนับสนุน จำนวน ๗,๐๘๐ บาท (เจ็ดพันแปดสิบบาทถ้วน) ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ ผู้ร้องได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๑๔๐๙ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งคืนเงินสนับสนุนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ถูกร้องก็มิได้ส่งคืนเงินสนับสนุนตามกำหนดดังกล่าว นอกจากนั้นผู้ร้องยังมีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/ว ๗๘๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรียกคืนเงินสนับสนุนจากอดีตกรรมการบริหารพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง เป็นจำนวนเงิน ๗,๐๘๐ บาท

(เจ็ดพันแปดสิบบาทถ้วน) โดยให้ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มิได้รับเงินสนับสนุนคืนจากบุคคลดังกล่าวเช่นกัน ผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงมีมติส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓

คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน

เมื่อครบระยะเวลาการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงานให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และส่วนที่ ๕ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และให้นำความในมาตรา ๘๒ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๙๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง แต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ร้องได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งค้ำเงิน แต่ผู้ถูกร้องมิได้โอนเงินค้ำให้แก่ ผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๘๒ จึงมีเหตุยุบพรรค ผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๓

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ ได้หรือไม่

มาตรา ๙๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน มาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ หรือต้องยุบตามมาตรา ๙๔ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง กรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือ เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป”

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๙๗ ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของการฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องสั่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๗ คือ ผู้ซึ่ง เคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องขณะกระทำผิดจะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรค

ประเด็นที่สาม หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือ ปลอ่ยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว

จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ หรือเหตุตามมาตรา ๙๔ และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง”

เห็นว่า พรรคผู้ถูกร้องไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ถูกต้องตามหน้าที่ อันเป็นการปล่อยปละละเลยและงดเว้นการกระทำตามที่ ตามมาตรา ๘๒ ถือได้ว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง

ด้วยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้วจึงมีความเห็นว่า ให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ กับตัดสิทธิหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องในการที่จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องมีกำหนดเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘

นายบุรีรักษ์ มาประณีต

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ